

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינים

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

פרשת משפטים

תשפ"ד

דברים שנאמרו
אחרי לימוד הדף גמרא

זכור מורחק
כבודו י"ח י"ג
תשפ"ד

שבת התוועדות עם הרה"י
בהרי הקטסקיל ביזמא דהילולא
של ב"ק מוהרא"ש זי"ע

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

בבא קמא דף עו.

רק תקשיב, ואם היא אומרת שאתה לא יכול לעזור לה, תגיד לה שזה נכון אין לך דרך לעזור לה, ואם היא אומרת שאתה לא מבין אותה, תגיד לה אני באמת לא יכול להבין את מה שאת עוברת, אבל יש לי את כל הזמן בשבילך וכואב לי שכואב לך, היה לי נס שמצאתי את מוהרא"ש ארבע שנים אחרי הנישואין שלי, אני לא יודע מה היה קורה אם הייתי מוצא אותו שנה אחד אחרי זה, אף שמעולם לא רבתי בבית, אני מבקש ממכם שתתפללו שתישאר אצל רבינו, כי אף אם כבר מצאו שידוך זה לא סוף פסוק, כי מי יודע מה יהיה אחרי זה.

מישהו שאל אותי, וכי לא יכול להיות ששני אנשים נשואים טוב להם מבלי לעבוד על המידות שלהם, אמרתי לו, שלא, אין כזה מושג, כל אחד חייב להכניע את מידותיו ולשתוק, ולתת מילים טובות, ומי שיש לו צדיק שמזכיר לו את זה, החיים קלים יותר, הצדיק גורם בחכמתו שהאשה תהיה חשובה בעיניה, ואם היא חשובה, אתה כבר תכבד אותה והכל יהיה טוב.

אברך אחד אומר לי שהוא רוצה לקחת אותי ברכבו, אמרתי לו אני פחדתי לבקש ממך, כי אתה אומר שאשתך כל הזמן צועקת עליך למה אתה לא עוזר לה, ואותי אתה מוכן לקחת, למה אתה לא מוכן לקחת אותה לכל מקום שהיא רוצה, כי רק אני חשוב בעיניך

אני מודה ומהלל להקב"ה שזיכני לחתן את בני, אני כעת בעל שמחה, אני מברך אתכם שכולכם תהיו חתנים בשעה טובה, ותבנו בתים טובים בישראל, אבל תדעו שזה לא סוף פסוק, גם אחרי שזכו והתחתנו צריך ברכה טובה שיזכו להישאר מקושר אצל רבינו כי רק כך הנישואין תשרוד בנעימים, כל יום מחדש צריך את רבינו בבית, אני כבר נשוי עשרים ושלוש שנה, ועדיין אני צריך שרבינו יגיד לי כל יום לדבר יפה בבית, צריך לדעת שאי אפשר להגיד על מישהו שיש לו שלום בית, רק אם הם שני משותקים שקיבלו תאונת דרכים, אבל אם הם שני אנשים בריאים, הם צריכים כל יום מחדש לעבוד על השלום בית שלהם, ואת זה אפשר להשיג רק על ידי צדיק, כי כך טבע האדם.

ואף בשאר עניינים צריך את רבינו, בן אדם יכול להגיד היום אני שמח בלי רבינו, אבל הוא לא יודע מה יהיה איתו מחר או בעוד שעה, אולי יפול ח"ו באיזה שאול תחתית או מרה שחורה, ולא ידע איך לזוז וישאר תקוע במיטה.

לכן חייבים להישאר דבוק ומקושר לרבינו, ולשמוע כל יום את קולו של רבינו שיגיד: תדבר יפה בבית ותקשיב לה, ואל תגיד היא לא מפסיקה לבכות ולהתאנח, ואם היא בוכה תקשיב לה, אתה לא צריך לדעת לטפל כלום,

לכל דיבור של רבינו ושל ר' נתן.

בבא קמא דף עז.

אשרינו מה טוב חלקינו שאנחנו זוכים ללמוד תורה, אנשים מחפשים עצה לקחת כל מיני דברים נגד דיכאון, אל תגידו את השמות ברבים, שלא יחשבו שאתם לוקחים את זה... אבל אם אתם רוצים באמת משהו שישמח אתכם, פיקודי ד' ישרים משמחי לב, התורה הקדושה משמחת את האדם, תנסו את זה ותראו בעצמכם שאתם מקבלים שמחה.

כל הכדורים לא יעזרו, ולא מביאים באמת שמחה, רק התורה משמחת, הגמרא מספרת שראו את אחד האמוראים מאוד שמח, ומטרוניתא אחת ראתה אותו, ואמרה לו, בטח אתה מלוה בריבית ולכן אתה מאיר כל כך, נשבע לו האמורא שהוא לא עושה כך כי התורה לא מרשה לעשות את זה, והפנים מאירים לו רק מלימוד התורה, אפשר לראות את זה על הבחורים המאירים מתורה, רואים בחור כזה ומיד שואלים אותו האם אתה לומד בברסלב, אין לו כיפת נח ושאר מרעין בישין המביישים את רבינו, ובכל זאת רואים שהוא לומד בברסלב, כי הפנים שלו מאירות, מריבוי לימוד התורה.

בדרך כלל רוב הבחורים מאוד ממורמרים ושבורים, והם מלאים בתסביכים, מפחדים מאנשים, כשנכנסים לבית כנסת הם מיד מחפשים איזה פינה שקטה, ומפחדים שלא יתנו להם עליה ולא ישלחו אותם לעמוד, אבל מי שמתקרב לרבינו וגורס משניות וגמרא, לא נבהל מעליות, ולא נבהל אם לא נותנים לו עליות, הוא יכול להיכנס לשמחות ולתת לכל אחד מזל טוב, והוא לא צריך לקחת את כל הכדורים נוגדי דיכאון.

בבא קמא דף עח.

בחור יקר, האם אתה לומד כל יום את הדף?

והיא לא חשובה בעיניך, והרי היא טורחת לך כל היום, אני לא מכין לך אוכל ולא מכבס לך את הכביסה, תחשיב אותה ואז יהיה לך שלום בית.

אתם יודעים למה אנשים אומרים שלבעל שמחה יש כח, ואנשים מגיעים להזכיר את עצמם אצל הבעל שמחה, זה מאוד פשוט, כי הוא בשמחה, כי בזמן השמחה הוא לא מקנא והוא מפרגן לכולם, טוב לו והוא שמח, ולכן יש לו כח, רואים חתן בחתונה שלו מאיר כולו, הוא מפרגן לכולם, אני זוכר כשהייתי בחור והייתי הולך לחתונות של חברים, לפעמים היו בחורים שלא היה להם כל צורת חן, אבל פתאום בחתונה שלו הוא מאיר כאור השמש, עוד לא היה אז מנורות שהיו מאירים על פני האנשים בחתונות, ועוד לא מרחו שטויות על פניהם של הגברים כמו היום ירחם השם, ובכל זאת האיר פניו, כי טוב לו והוא מפרגן לכולם, לכן הוא מאיר, יש בזה הרבה בחינות נוספות, כמו למשל מחילת עוונות, אבל למה באמת יש מחילת עוונות, כי הוא שמח ולכן מוחלים לו על העוונות.

היה לאחרונה שריפה גדולה בקרית יואל, ואם הבית עמדה בחוץ, וצעקה וצרחתה, והמצילי אש חשבו שיש לקפוץ פנימה להציל אחד הילדים, ושאלו אותה מי נשאר בפנים, והיא צעקה וצרחתה שבפנים נשארו התמונות, כי עיקר החתונות היום עושים בגלל התמונות, ולתמונות האלו משקיעים הון תועפות, וכל השטויות שמורחים על הפנים לאנשים ולילדיהם זה לתמונות, ירחם השם.

אמא שלי אומרת שהיא פעם אמרה למישהי מחמאה, יש לך ילדים כאלו יפים, היא ענתה לה, וכי זה יפה, את חייבת לראות את התמונות שלהם ואז תראי מה זה ילדים יפים... העיקר זה התמונות.

ותזכרו שכמה שהחתן מאיר וכמה שטוב לו, הוא חייב אחרי הנישואין את רבינו, בלי רבינו הוא שווה צנון, צריך להתפלל שישאר לנו רגש לכל שיחה של רבינו, רגש לכל מכתב,

ולמדנו עוד כמה גדול כוחו של בזיון, שלכן משלם רק ארבע בשה כי הוא התבייש שלקח את זה על הכסף.

ולמדנו עוד שהקב"ה רואה הכל, גם אם אתה סוגר את הדלת ואת המנעול, הקב"ה רואה הכל, ואפשר להגיע לידי אמונה זו, על ידי תפילה והתבודדות, כי בכל תפילה הוא מחדיר לעצמו שהקב"ה כאן והוא מדבר אליו, בחור מתפלל להקב"ה ואומר לו: רבש"ע שלח לי שידוך, אברך אומר: רבש"ע שלח לי פרנסה, מלבד הישועה של השידוך והפרנסה, נחקק באדם אמונה ברורה שהקב"ה לידו, כל פעם שיהודי אומר רבש"ע שמור עלי רבש"ע תגן עלי, בכל פעם הוא מחדיר לעצמו יותר ויותר אמונה בהקב"ה, כל פעם שהוא אומר הקב"ה אני אוהב אותך הקב"ה אני מאמין בכך זה מוריד את כל המסכים בראשו, והוא מתקרב להקב"ה.

אפשר להיפטר מכל הבלבולים ומחשבות של טריפה וכפירה שיש לאדם נגד האמונה, כשידבר אל הקב"ה, ויאמר שוב ושוב רבש"ע אני מאמין בכך, רבש"ע שמור עלי, ולא משנה על מה מבקשים, על שידוך או על דבר אחר, עצם הדיבור אל ד' מכניס באדם אמונה צלולה.

בבא קמא דף פ.

אגיד לכם שוב ושוב ואולי זה יכנס בלבכם, האריז"ל אומר שעל כל פגם ופגם בפגם הברית, יש לצום פ"ד תעניות, זה מאוד מפחיד, למי יש כח לצום, עכשיו מוצאי שבת וכבר אכלו היום כמה סעודות, אבל אף אחד לא יכול ללכת לישון מבלי לאכול מלוה מלכה, והגיע מוהרא"ש ואמר, בואו ונהפוך את האותיות ל- ד"ף, דף גמרא תציל אותנו מתעניות, אבל אנשים לא מאמינים בזה.

מגיע מוצאי שבת ארוך, וב"ה שיש לנו יותר שכל מהגויים שיושבים שעות ומסתכלים האם הכדור בצד ימין או בצד שמאל,

עשיתי עיסקה עם החבר שלך, שאת הסיום למסכת בבא קמא אעשה אצלו בבית, כי זה דבר מאוד גדול, שאברך שהתחתן ונהיה טרוד, ובכל זאת לא עובר אצלו יום מבלי ללמוד דף גמרא, עכשיו אעשה איתך עיסקה, אתה עוד בחור, אבל אני יכול לעשות עיסקה שבבא בתרא נעשה את הסיום אצלך בבית, כי מי שלומד כל יום את הדף גמרא, מתארס ומתחתן, ואז אבוא לבקר אתכם בסיומים, כמו ששרים בשיר, אם אתה תבוא לביתי אני אבוא לביתך, מדברי הלל הזקן בסוכה.

אם אתם תתחתנו ותלמדו כל יום את הדף גמרא זה ישמור עליכם כי הקב"ה יבוא לביתכם, אל תענו לי אמן, פשוט תעשו את זה, ותראו את הקב"ה אצלכם בבית, אף אם לומדים בבית הכנסת, צריך ללמוד קצת בבית, לפתוח את הגמרא, ולהביא את הקב"ה לתוך הבית.

אם ראש הישיבה עולה לאנשים לגייס כסף למוסד, על איזה סכום אתה חושב שזה כבר מספיק מכובד וזה לא בושה? אתה אומר שבעשר אלף דולר אני צריך לבייש את עצמי, יצחק הערש מבין יותר גדול בענין זה, מה אתה אומר, הוא אומר שעל חמישים אלף דולר אני צריך לבייש את עצמי ולעלות, לא פחות מזה, אבל אני אומר לכם שאם אברך לומד כל יום את הדף גמרא, זה הרבה יותר מכבד אותי לעלות אליו מאשר לחמישים אלף דולר ויותר, ואני אבוא בעז"ה לכל מי שלומד כל יום גמרא, אתם יודעים מה להכין ארוחה לראש ישיבה? הראש ישיבה אוכל אורז, לא צריך להכין יותר מזה... העיקר שתלמדו כל יום.

בבא קמא דף עט.

בגמרא היום למדנו דברים נפלאים, קודם ראינו שכל אחד חייב פרנסה, כדברי ר' מאיר כמה גדול כח של מלאכה, ולכן בשור משלמים חמשה כי ביטלו ממלאכת השור ובשה שלא ביטלו ממלאכה משלמים רק ארבעה.

גדולים עם אותיות גדולות, וכל האנשים שחיתנו את הילדים ולא ממהרים, יוכלו להתפלל במתינות, אחרי שיגמרו ללמוד ח"י פרקים יחלקו דייסה... א מחיה.

אין מה להיות לחוץ מזה שיש את כל הסימנים שהעולם הולך להיגמר, כי אנחנו לא נהיה כאן כשהעולם יגמר, וגם לא ילדינו ונכדינו, זה יהיה בעוד 216 שנה, כך אמרו חז"ל שהקב"ה ברא את העולם לשש אלף שנה, ובינתיים אם רואים סימנים שהעולם הולך להיגמר אפשר לקחת גמרא וללמוד ולהירגע מכל הסימנים.

בבא קמא דף פא.

למדנו היום על זה נהנה וזה לא חסר, כך פוסקים להלכה, מהיות טוב אל תקרי רע, אם אתה יכול לתת חיוך לאנשים למה אתה הולך עם אף למטה, אתה מחייך לאנשים ומחיה אותם, זה נהנה וזה לא חסר, חייבים לחייך לפי ההלכה.

בבא קמא דף פב.

אגיד לכם משהו מרטיט, מי לומד הכי הרבה ומי לומד הכי מעט, אני זוכר כשהייתי בחור ונכנסתי להתפלל מעריב בשומרי שבת, וראיתי שנכנסים שם אנשים שעובדים לפרנסתם, אחד עו"ד אחד רואה חשבון וכדומה, ואני חושב לעצמי הרי אני הבחור ישיבה שלומד בהתמדה, אבל מי הוא בכלל, הוא ממש מיותר, אני אתן לו לעבור כי אני לא יריב איתו בבית כנסת, אבל מי הוא בכלל, אבל כשעושים חשבון, כמה אני כבר לומד בישיבה, 4 שורות במשך זמן חורף שלם, אולי חצי עמוד, והרואה חשבון הזה לומד כל יום דף גמרא, והוא לומד בשנה שלש מאות שישים וחמש דף בשנה, ומסיים ש"ס כל שבע וחצי שנים, אז מי לומד יותר ומי פחות, חרפה ובושה שלומדים בישיבות חצי עמוד בזמן שלם, וזה שיוצא לעבוד לומד הרבה יותר, והבחור צוחק על העו"ד שמגיע לבית

ומוחאים כפיים ושואגים וכו', אנחנו עושים הבדלה ואוכלים מלוח מלכה, ואחרי זה אפשר לפתוח גמרא וללמוד דף אחרי דף, לא ללמוד עם העיניים, אלא להוציא קול מהפה.

- מוהרא"ש מביא מהראשית חכמה בשער התשובה, שאחד מהדברים שצריך לשוב עליהם, הוא פגם הברית, כי אין בחור בזמנינו שניצול מזה. מוהרא"ש היה תמיד מוסיף על זה, שזה כתבו לפני מאות שנים, שאפילו אומות העולם הלכו בצניעות, ומה אפשר להגיד היום, כשברגע קט אפשר לראות את הגרוע שבגרוע.
- כל כך קל היום לגרוס גמרא, יש ש"ס מנוקד, וקל מאוד ללמוד דף אחרי דף, אני ראיתי שהחתנים היום התחילו לקנות ש"ס מנוקד, ואני גם התלהבתי וקניתי ש"ס מנוקד, ממש א מחיה, ללמוד דף אחרי דף מסכת אחרי מסכת, זה השקעה לא גדולה, 900 דולר, המוכר רצה לעשות איתי עיסקה, שאני אביא לו את הש"ס הישן והוא יתן לי את זה חינם, אני וויתרתי על העיסקה, כי 900 דולר זה השקעה מעולה לש"ס, אין מה לעשות בלילה כזה ארוך, אפשר לנסוע לבית הכנסת ולבית התבשיל ולחזור חזרה, ואין יותר מה לעשות, תקנו לעצמכם סטנדר טוב ותלמדו בבית.
- אין מה לשמוע חדשות, החדשות האלו חוזרים על עצמן כל הזמן, אני זוכר את אותן החדשות ארבעים שנה, מסכנים האנשים שעסוקים עם החדשות, בפרט כואב לי כשבן אדם מבוגר עסוק עם החדשות והפחדים שהעולם הולך ליפול, הרי אני קם שבת בבוקר מאוד מוקדם ולא יכול לצאת לבית כנסת כי אני צריך לחכות לילדיי, ושוב כל היום אני עסוק עם ילדיי, ואני מסתכל עליו הרי חיתנת כבר את כל ילדיך, אתה יכול ללמוד כל היום, מה אתה עסוק בלהיות בפחד מהחדשות, למה אתה שומע את כל השטויות.
- ב"ה שכאן בקריה יש כבר הכל, רק דבר אחד חסר כאן, מושב זקנים, אני לא מדבר בצחוק, צריך לבנות בית כנסת יפה לזקנים, עם ספרים

אני צריך ללמוד, אם אני רק יתן דרשות כל היום לא יהיה ממני כלום...

בבא קמא דף פד.

• אי אפשר לתאר בכלל מה בן אדם זוכה כשלומד דף גמרא, קיבלנו מתנה מרבינו, רבינו גילה לנו שלימוד התורה הוא לא רק כשמבינים, גם אם רק אומרים את המילים זה נחשב ללימוד התורה, ועל ידי זה מגיעים למדריגות הגבוהות ביותר, רבינו אומר שכשעם ישראל היו במצרים, שאל פרעה את משה רבינו, וכי את אלו אתה רוצה לקחת לקבלת התורה, והלא הם אנשים מלוכלכים בחטא, אי אפשר לתת להם את התורה, ענה משה רבינו לפרעה, שיש דרך לצאת מהבוץ, אפשר לקחת אנשים מתוך מ"ט שערי טומאה למדריגה הגבוהה ביותר, על ידי גירסת התורה.

• בחורים יקרים, אנחנו בשבוע הרביעית של שובבי"ם, בפרשת בשלח, הגיע הזמן להתעורר, כל בחור צריך לקבל על עצמו לגרוס לכל הפחות ח"י פרקים משניות ביום, כשאומרים ח"י פרקים ביום, זה רוחץ את הנשמה ומקרב את האדם להקב"ה.

• בחורים מתחילים ללמוד משניות ורואים דברים מעניינים, אחד אמר לי שסיים אתמול ששה סדרי משנה וראה שבסוף נשאר י"ט פרקים ליום האחרון בחודש, ולא י"ח, ומי שלומד משניות יודע שיש עוד כמה פרקים שאינם מהמשניות, כמו פרק רביעי בביכורים, ופרק שישי באבות, ולפעמים יש גם משנה בתוך פרק שאינה מהמשניות, כמו המשנה בפסחים בפרק מקום שנהגו, על ששה הדברים שעשה חזקיהו המלך, זה לא משנה אלא הדברים הן מדברי הגמרא, ומביאים את זה במשנה אגב ששה דברים שעשו אנשי יריחו, וכן המשנה האחרונה בסוף משניות, המשנה האחרונה בעוקצין, א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, זה לא משנה, כי

הכנסת עם השוטנשטיין וקובע עיתים לתורה, וזה אחרי שהבחור שתה כבר שלושים כוסות קפה.

• אתמול שאלו אותי על איזה בחור אם הוא לומד אצלי ואמרתי שכן, ואז הוא שאל אותי האם האח שלו גם, וכשעניתי שלא, הוא אומר לי, נכון, האח השני הוא כן הצליח בישיבה, ואני לא עניתי לו כלום, אבל אני חושב לעצמי, האח שנכנס כאן לישיבה, בגלל שהוא לא הצליח בישיבה 'נורמלית', זוכה ולומד שלש מאות שישים וחמש דף בשנה, ואילו האח השני שכן 'מצליח', לומד דף אחד בשנה, האח שלא הצליח יודע מהסוד שהוא יכול לדבר אל ד', ואילו האח השני שכן הצליח ידע רק להגיד לחיים לחיים לחיים.

בבא קמא דף פג.

• כמה צריך להודות שיש לנו את הזכיה ללמוד כל יום דף גמרא, בחורים יקרים, אני לא מסתכל עליכם איך תראו עכשיו, אני מסתכל איך תיראו עוד עשרים ושלושים שנה, כשתהיו אנשים מבוגרים, ואני רוצה שאז, לא יעבור יום בלי גמרא, ואם יעבור עליכם קשיים ותהיו מוטרדים ולא תבינו את הגמרא, אזי תצייתו לרבינו ותגרסו גמרא בלי להבין, ברגע שבן אדם מחליט שהוא מציית לרבינו וגורס את דברי הגמרא, כבר המוח יפתח לו והוא יתחיל להבין, כי הרבה פעמים לא מבינים רק כי חושבים שחייבים להבין, ומרוב לחץ להבין המוח שלו נתפס והוא לא מבין כלום, אבל אם הבן אדם משחרר את הלחץ, ומוכן ללמוד בלי להבין, הוא יראה איך פתאום הוא מתחיל להבין.

• בזוה"ק פרשת קדושים כתוב, שיש אנשים שיגיעים בתורה ומגמגמים ולא מבינים מה שלומדים, כל מילה עולה למעלה, והקב"ה שמח בכל תיבה ותיבה שהוא מוציא, והקב"ה נוטע ממנו אילנות גדולים, רבינו מביא את זה בליקוטי מוהר"ן בסימן ע"ד, ור' נתן חוזר על זה שוב בסוף הסימן, אני חייב לסיים כי גם

דברים אלו הם נגד האמונה, הרי אם לא היה כתוב 'ורפא ירפא', היה אסור ללכת לרופא, כדברי רש"י שהקב"ה הביא את המכה אסור ללכת למישהו אחר להתרפא, אבל התורה אומרת ורפא ירפא, כי הקב"ה התיר ללכת לרופא, אבל רק להתרפאות ואין להם רשות לייאש ולהסיק מסקנות אם כן יוושעו או לא אם כן יתרפאו או לא, כי אנחנו מאמינים שהקב"ה יעזור וישלח רפואה, ויזכו לבנים ויזכו לישועה.

אגיד בקיצור נמרץ את דברי רבינו בזה, בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ג', שלכאורה קשה איך יכול הרופא להכניס עצמו לרפואה, הרי הגמרא אומרת שכל מחלה שנשלחת לאדם, נגזרה על זה הגזירה שהיא תירפא רק על ידי סם פלוני ואיש פלוני וביום פלוני, ואיך יכול הרופא לתת תרופה, ומתוך רבינו שעל ידי פדיון שנותנים קודם לכן, אז יש רשות לרופא לרפאות, ורבינו אומר ש'ורפא ירפא' יחד עם שני התיבות בגימטריא פדיון נפש.

בבא קמא דף פו.

הגמרא אומרת כאן שגדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה, בפשטות הכוונה שיש לו יצר הרע, אבל גם בלי לדייק ככה אפשר להבין יותר פשוט, כי מי שמצווה ועושה יש לו מצווה לעשות את רצון ד', מי שאינו מצווה ואף על פי כן עושה מצווה, מה החשיבות של זה, הרי הקב"ה לא אמר לו לעשות את המצווה, ועושה את רצון עצמו, אבל יהודי שהולך ומקיים את רצון ד', ועושה את מה שהקב"ה אמר לו, יש לזה חשיבות גבוהה ביותר, ולכן המצווה ועושה גדול יותר.

רב יוסף שהיה סומא, אמר אחרי הגמרא הזאת שמי שיגיד לו שאין ההלכה כר' יהודה שפטר את הסומא מכל המצוות, יעשה יומא טבא לרבנן, כי אז יתברר שהוא מצווה ועושה ושכרו גדול יותר, ר' שלמה קלוגער אומר שמהגמרא כאן יש מקור לעשיית סעודת

ריב"ל היה אמורא ולא תנא, אני רואה שיש בחורים שלא ידעו מזה, סוף סוף יש לי מה לחדש לכם, תשאלו את ר' משה מירושלים, יש עוד כמה פעמים פרקים במשניות שאינן לפי הסדר של הפרקים בגמרא, יש משניות שחוזרים על עצמן כמה פעמים, כמו המשנה להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא.

אני לא רוצה להפריע לכם מללמוד, אבל דבר אחד אני רוצה לדבר איתכם על הגמרא היום, עין תחת עין רגל תחת רגל שן תחת שן, אם בן אדם עושה צחוק מבחור אחר, כגון שיש איזה בחור שיש לו הליכה קצת מוזרה, ומישהו מחקה את זה וצוחקים, שידע רגל תחת רגל, הקב"ה משלם בחזרה, אם צוחקים על מישהו שמדבר באיזה צורה, ידע ששן תחת שן, הקב"ה משלם בחזרה.

יש המון דברים שלא רואים בעולם הזה תמיד ויש לאנשים הרבה קושיות, למה לרשע יש הכל בחיים, והצדיק חי חיי צער ודחק, ואין על זה תשובות כאן בעולם הזה, אבל אם ח"ו יהודי פוגע בחבירו, רואים בעולם הזה איך הוא נענש בחזרה, עין תחת עין.

לצערי הרב נכנס היום אצל היהודים הענין הזה, שכשמתכנסים המשפחות, עושים תוכניות שלימות של מתיחות וצחוק על אנשים במשפחה, או על הסבא והאבא ראש המשפחה, אלו דברים שמגיעים מאומות העולם, ואנשים שצופים כל היום במכשירים, נכנס להם לראש השטויות של הגויים, אסור שהדבר הזה יהיה אצל היהודים, בחור שלא פוגע באחרים מתארס יותר מהר, וזוכה להצלחה גדולה אחרי נישואיו.

בבא קמא דף פה.

מה אפשר ללמוד מהדף של היום? אפשר ללמוד את הענין של ורפא ירפא שניתנה רשות לרופא לרפאות, לפעמים הולכים לרופא והוא אומר שהוא רואה משהו, או שאומר שלא יהיה רפואה או שלא יהיה ילדים ח"ו,

ענו לו שהוא יושן על הגן עדן, הגן עדן זה הגמרא, מי שזוכה ולומד גמרא הוא בגן עדן.

בר מצוה, שעושים יומא טבא לרבנן על זה שהבחור נהיה מצווה ועושה.

בבא קמא דף פח.

בחורים יקרים אני מבקש ממכם, שיהיה לכל אחד ממכם שיעור בש"ס כסדרן, תתחילו מההתחלה, אני לא יודע אם כולכם הייתם במוצאי שבת בהילולא של מוהרא"ש, היה מעמד כל כך יפה, הגיע לכאן בחור צעיר מארץ ישראל שזכה לסיים ש"ס, ולוי יצחק סיים ש"ס וכבר סיים את ברכות פעם נוספת, אם לומדים דף ליום זה לוקח שבע שנים, ולגרוס דף גמרא לא לוקח יותר מכמה דקות, ואם לומדים שבע דף ביום, מסיימים ש"ס בשנה אחת, תתחילו עכשיו, ובשנה הבאה ביומא דהילולא של מוהרא"ש תוכלו לעשות סיום הש"ס.

בבא קמא דף פז.

- למדנו היום שאם רוצים לעשות סגולה לתינוק, דהיינו להשקיע את ממון התינוק במקום טוב, ההשקעה הטובה ביותר אומרת הגמרא שזה לקנות עבורו ספר תורה, כי התורה היא ההשקעה הטובה ביותר, אין סגולה יותר טובה מספר תורה, אנשים מחפשים סגולות, חוט אדום לדבר פלוני, ואכילת שום לענין אלמוני, ושמן לענין אחר ואבן למשהו אחר, וכאן הגמרא אומרת, מאי סגולה, ספר תורה, הסגולה הטובה ביותר זה הספר תורה.
- מוהרא"ש מספר שהישמח משה נרדם פעם באמצע הלימוד, ובחלומו הוא רואה מלאכים, ומבקש מהם שיראו לו את הגן עדן, והם

שבת קודש פרשת בשלח – שבת שירה בצל ראש הישיבה שליט"א

בשבת התוועדות בהרי הקטסקיל ביומא דהילולא של כ"ק מוהרא"ש זי"ע

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ולפעמים הדברים לא מדויקים או לא הובנו כראוי

אמר להם רבינו אכן יש חתונה גדולה אבל החתן כאן, וביאר ראש הישיבה את הכוונה, שכאשר הצדיק חי, יש משמעות גדולה למקום שגופו נמצא ויש לבוא אליו, אבל כאשר הצדיק מסתלק, עיקר מקומו הוא היכן שמדברים את דבריו והיכן שמקיימים את דבריו, ולכן רשב"י באומן כי שם מדברים את דבריו, ואמר ראש הישיבה: מוהרא"ש איתנו כאן, כי אנחנו מדברים את דיבורי המוהרא"ש, ועסוקים בדברים שרצה שנעסוק בזה, והעיקר שאנחנו מקיימים את דבריו בפשיטות.

ואמר שאף שאנחנו נוסעים לרבינו כי רבינו אמר לבוא אליו, ואף שאנו נוסעים למוהרא"ש ליבנאל כי כתב בצוואתו לבוא אליו מפעם לפעם, אבל עיקר מקומו של מוהרא"ש ושל רבינו, הוא המקומות שמדברים את דבריהם ומקיימים את צוואותיהם.

וסיפר את הסיפור של זקנו של רבינו, הרה"ק ר' נחמן מהורדנקה כאשר הפציר מאוד ברבו הבעל שם טוב זי"ע שרוצה לעלות לארץ הקודש, ואמר לו רבו, שילך ויטבול, והלך וטבל וחזר לרבו, ושאלו רבו

• כותב השורות זכה אחרי תפילות רבות להשתתף בשבת נשגבה זו, והוא מודה על כך מאוד להשי"ת, אי אפשר כלל לבטא על הכתב מה שהיה בשבת, ואי אפשר להעביר את הדברים שנאמרו בשבת, ופטור בלא כלום אי אפשר, ובעז"ה נכתוב קצת מהדברים כפי שעולה על הזיכרון.

• בשבת זו התכנסו מאות משפחות תלמידי היכל הקודש, יחד עם ראש הישיבה במלון ראלי שליד קרית ברסלב, וזכו להשתתף בה, אלו שהשקיעו כוחות לגייס כספים למען המוסדות בעת הקמפיין בקיץ העבר, כפי רצון ראש הישיבה שכל אחד יהיה גבאי צדקה ויזכך את נשמתו.

• בליל שב"ק אחרי תפילת מנחה, עלה ראש הישיבה לעבר הארון קודש, והתחיל לשיר שירי שבת, ולאחמ"כ נשא דברים קצרים לעורר את העם על גדולת יומא דהילולא של מוהרא"ש.

• ראש הישיבה סיפר מה שהיה אצל רבינו בל"ג בעומר, כאשר התלמידים דיברו ביניהם ואמרו, שיש חתונה ושמחה גדולה במירון,

כבר אלפי דרשות, עדיין צריך בזה חיזוק, לב יודע מרת נפשו כמה הוא עושה התבודדות, ולכן יש לקבל על עצמינו להתבודד כל יום לכל הפחות דקה אחת.

לאחר אמירת גוט שבת ירד ראש הישיבה לאולם הסעודות, ושם נערכה הסעודה ברוב פאר והדר, בסוף הסעודה אמר ראש הישיבה שאברך אחד שאל אותו, שבעירו מתאספים לסעודה שלישית בהיכל הקודש כמה אברכים בודדים, והוא לא מרגיש שהוא מקבל מהם משהו, האם יש לו ללכת שם לסעודה שלישית, ואמר שאף שזה קטנות, כי בוודאי הוא יקבל מהם, כי בוודאי יהא לו שם דיבורים של חיזוק, אבל אף אם נראה לו שלא יקבל כלום, מ"מ היכל הקודש הוא הבית שלנו, וכשאדם מסיים את עבודתו, הוא הולך לביתו, ואינו חושב האם אני יקבל היום מביתי משהו, או שמא אני רק יצטרך לעבוד קשה עם ילדיי, ולקבל פסק מאשתי, הוא לא עושה את החשבונות, כי זה הבית שלו, והוא נהנה להיות בביתו, אותו דבר זה בהיכל הקודש, אחרי שראית שאתה מקבל חיים חדשים בהיכל הקודש, חיים עם אמונה, אין זה הזמן הראוי לעשות חשבון בכל פעם האם ברגע הזה קיבלת משהו מהיכל הקודש או לא, ואמר ראש הישיבה שבקרוב הוא יכתוב לו מכתב עם תשובה.

ואמר ראש הישיבה שאף הוא עבר מניעות גדולות בענין זה, ובכל פעם היה אומר לאשתו, עוד מעט מגיע יום חמישי, ואני אתחיל עם תירוצים שאני לא צריך ללכת לשיעור ליל שישי, ואולי יכנס בי מחשבה שאני לא מקבל שם שום דבר חשוב [ואמר שהיה שם אנשים בתוך היכל הקודש שכל הזמן דיברו והסיתו נגדו ולכן היה לו מניעה בענין זה], וביקש ממנה, תזרקו אותי מהבית שאלך לשיעור, ואכן כך היה כשהגיע ליל שישי ישב ולמד, ואמר מה אני כבר אשמע בשיעור, טוב לי כאן, אבל הלך ושיבר את המניעות, ובסוף קיבל בשיעורים את כל הדברים הטובים שקיבל.

מה ראית בטבילה ראשונה, ואמר שראה את ארץ ישראל, ומה ראית בטבילה שניה, את ירושלים, ובשלישית הר הבית, וכן הלאה כל עשר הקדושות שהמשנה מונה, עד שהגיעו לטבילה העשירית, ואמר שלא ראה בטבילה את הארון, אמר לו הבעל שם טוב, לא ראית את הארון, כי הארון כאן במעזיבוז, ורק אחרי פטירת הבעל שם טוב זי"ע הלך ר"נ הורדנקה על קברו של רבו וביקש וקיבל רשות לעלות לארץ הקודש ועלה ונטמן בבית החיים הישן בטבריה, בין תלמידי הבעל שם טוב הקדושים זי"ע.

וראש הישיבה אמר שאמר את הדברים האלו לאורחים שהגיעו מארץ הקודש, כי עשו בחכמה, שאף שלא היו ביבנאל ביומא דהילולא, מכל מקום הגיעו למקום שמוהרא"ש נמצא שם באמת, המקום ששם מדברים ועוסקים ומקיימים את דבריו, ואמר ששנים רבות כתב מוהרא"ש ודרש מוהרא"ש בענין דרך הלימוד, והיה נראה כדורש סתם, ואף בהיכל הקודש לא קיימו את דבריו, עד שפתחו את הישיבה, והתחילו לקיים את דבריו בפשיטות ובתמימות מבלי התחכמויות.

ואמר ראש הישיבה שמוהרא"ש היה מתנה לדור החלש שלנו, הדור שכולם שבורים ורצוצים, והגיע מוהרא"ש והרעיף עלינו טללי חיזוק, ואמר שמוהרא"ש קיים בעצמו את כל מה שאמר, כי עבר מה שעבר כל שנותיו, לא היה לו יום אחד של שמחה, מאז שהיה בחור והמתין לשידוך, ואח"כ לבנים וכו' וכו', וכל הזמן חיזק את עצמו ועודד את רוחו, ואף שהדברים לא מובנים כלל, למה עבר הצדיק הזה את כל מה שעבר, ועל כרחך שעבר זאת רק כדי שיתחזק, ובזכות זה נזכה כולנו לקבל חיזוק ולהתעודד מהמכתבים הקדושים בגלות הקשה הזה.

ואמר שיש לנו ביומא דהילולא לקבל על עצמינו ללכת בדרכיו ולקיים את דבריו ולהתחזק בכל המצבים, והעיקר על ידי תפילה והתבודדות, ואף שמדברים על זה

עוגת גבינה קפוא בפריזר, ואמר לו מוהרא"ש שיחתוך בסכין ויביא לו לאכול, ועד שנחתך וכו', ואכל.

• וסיפר אודות הגראמען שעשה בעת שהכריז את מוהרא"ש למצווה טאנץ, שזה היה גראמען מסוג אחר, שדיברו בעיקר אודות הדברים הטובים שאנו מקבלים ממוהרא"ש, והדיבורים של מוהרא"ש, והיה אנשים שהדבר היה לקוץ בעיניהם, שסוף סוף מוהרא"ש מקבל את הכבוד הראוי לו על אדמת אמעריקא, ואמר שאיש חשוב אחד ניסה לעצור אותו באמצע אמירת הגראמען שיפסיק, וב"ה שלא הפסיק, והיום יש ליהודי זה נחת רב כשכנו ונכדיו מחשובי תלמידי היכל הקודש.

שבת אחים ליל שבת קודש

• לאחר מכן נכנסו להיכל הבאטע'ס, שם נערך ה'שבת אחים', בשירות ותשבות באמירת דברי התורה, כששרו שירי שבת וכיני לביני אמר ראש הישיבה דברי תורה, כשנכנס החתן שהיה לו שבת אויפרוף, שר ראש הישיבה שוב את השיר מה ידידות.

• בתוך הדברים שאל ראש הישיבה את הפשט בפסוק, ויהי בשלח פרעה את העם, הרי אמרו חז"ל שויהי הוא לשון צער, ויש להבין מה הצער בזה שיצאו ממצרים, וביאר ראש הישיבה שהצער הוא שחושבים שפרעה שילח את העם, ואין לך צער גדול מזה כשאדם חושב שההוא יעזור לו וההוא יסייע לו, ושוכח מזה שהקב"ה הוא מנהיג העולם רק הוא יכול לעזור לו ולסייע לו.

• לאחמ"כ הדגיש ראש הישיבה את דברי רש"י על הפסוק וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים, שרק אחד מחמשה עלה, וזה אומר שבמכת חושך קברו מעל שניים וחצי מיליון יהודים, ואמר שזה הרבה יותר ממה שקברו כעת אחרי שמחת תורה, ויצאו ממצרים רק אלו התמימים והמיושנים שהקשיבו לקול

• ראש הישיבה סיפר על אחד הביקורים שביקר אצל מוהרא"ש ביבנאל, כאשר התאכסן אצלו, ומוהרא"ש כל הזמן דאג שיהא להם אוכל טוב ומיטה טובה, והדגיש שכולם אכן הרגישו מאוד טוב בבית מוהרא"ש ואכלו וישנו טוב, אבל ראש הישיבה עצמו לא עצם עיניו מעולם בביתו של מוהרא"ש מרוב אימה ויראה מרבו, והדיין שליט"א רצה לבוא, והוא היה בחור שלמד בישיבה בארץ ישראל, אבל אין אורח מכניס אורח, והלך הדיין ואמר למוהרא"ש שהוא מסיים כעת משניות בפעם המאה ושבע עשרה, ומוהרא"ש כה התרגש מזה והזמינו אצלו.

• וסיפר שפעם אחת היו שם קבוצה בשבת, וביום ראשון הלכו למקומות הקדושים, וחזרו לקראת ערב, והיו מאוד רעבים, והבחורים פתחו את המקרר וראו שם סיר מרק ובשר, והניחו על האש לחמם, וראש הישיבה פחד מאוד מזה, ואמר להם, שלא פותחים מקרר אצל מישהו אחר ולא לוקחים בלי רשות, והם אמרו שבוודאי מוהרא"ש כל כך ישמח מזה, כי כל הזמן רצה שיאכלו טוב, והם אכלו את כל הסיר ושטפו את הכלי והניחו על מקומו, ואמר ראש הישיבה, אני לא העזתי לגעת בזה, היה לי פחד נורא ממוהרא"ש, שמא לוקחים מדבריו ללא רשות, וכולם הלכו לישון, ואמר שבשעה 3 בלילה, חזר מוהרא"ש מירושלים, מאוד עייף וסחוט מהדרך הארוכה, לאחר שהיה שם לעזור בעסקנות בענייני ציבור, וראש הישיבה האזין מעבר לדלת שיחה מאחד הגבאים בטלפון, כשהוא מתקשר ומעיר משנתו את ממונה על המאכלים של מוהרא"ש, ושאלו למה לא הכנת כלום, והממונה טען שהכין סיר מרק ובשר, והגבאי אומר שזה שקר כי אין זכר לכלום, ומוהרא"ש אמר לגבאי שילך לביתו כי הוא כבר יסתדר, ואמר ראש הישיבה, התלבשתי כראוי ויצאתי החוצה, וניגשתי למוהרא"ש ואמרתי לו שאני מתנצל וסיפרתי לו כל מה שהיה, ואמר מוהרא"ש שהכל בסדר, ושיוציא משהו לאכול, וחיפש ולא היה כלום, לבד חתיכת

עליו מכל משמר ולא יעזבנו.

• ואח"כ דיבר ראש הישיבה בענין מעלת התפילה והתבודדות, ואמר שמוהרא"ש הביא מצדיקים את הפשט בפסוק, נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר, שהכוונה שסגור להם הדיבור, וכיון שהדיבור סגור, לכן הם נבוכים, כי האדם שלא יכול לדבר אל ד', הוא נבוך ותועה בדרך, ואמר שזה היה מלחמתו של עמלק, כדכתיב ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב, הפה היה החרב, כי עמלק נלחם בדיבור בפה, ולא רצה שידברו אל ד', כי מי שאינו מדבר אל ד' נבוך ותועה בדרכו, ואמר ראש הישיבה שהוא יכול לספר כל הלילה סיפורים אישיים איך שהקב"ה הושיע אותו בתפילות והתבודדות, בכל העניינים ממש.

• בסוף שאל ראש הישיבה את הדיין אם הוא יכול להוסיף עוד דבר תורה אחת בענין האמונה לחזק את הנשים, ואף את האנשים, ודיבר ראש הישיבה מענין התוף שהיה למרים ולנשים, שרש"י מביא שהנשים האמינו והיו בטוחים שכוודאי יעשה להם הקב"ה נס בדרכים ולכן בעוד מועד הביאו תופים ממצרים שיוכלו לשיר שירה ולהודות להקב"ה, ואמר ראש הישיבה שזה הכוונה שרבינו אמר, אני רוצה שיהא לכם אמונה כמו נשים, התמימות והאמונה שיש לנשים, שבטוחים וסמוכים בהקב"ה שיושיע אותם ויעשה להם נס.

הפאנעל

• בסיום שבת האחים התקיים פאנל ובו שאלו שו"ת את ראש הישיבה וענה לכל אחד כפי שאלתו, בתחילה נשאלו השאלות על ידי ר' יואל וועבערמאן, ואח"כ היה באפשרות כל אחד לשאול שאלותיו, ונלקט כאן קצת מהשאלות כפי הזיכרון.

• שאלו האם יש מנהגים שראש הישיבה רוצה לעשות כמו שעושים אלו האומרים שרק הם

משה רבינו ולא התחכמו, ורוב רובו של כלל ישראל לא רצו לצאת ולא הקשיבו למשה רבינו, ולא רצו לעשות רצון ד'.

• ודיבר ראש הישיבה בענין זה של לעשות רצון ד', שאנו מוצאים בדף הגמרא של יום זה, שר' יהודה היה פוטר את הסומא מכל המצוות, ורב יוסף שהיה סומא, אמר בתחילה, שאם יאמרו לו שהלכה כר' יהודה יעשה יומא טובא לרבנן, כי אף שאינו מצווה מ"מ הוא עושה ומקיים את המצוות, אבל אח"כ כששמע את דברי ר' חנינא שגדול המצווה ועושה, אמר רב יוסף שכשיאמרו לו שאין ההלכה כר' יהודה, אלא כחכמים שסומא חייב בכל המצוות, יעשה יומא טובא לרבנן, ואמר שבפעם הקודמת דיברו מזה שהחשיבות של 'מצווה ועושה' הוא, כי יש לו יצר הרע והוא מתגבר, אבל כעת נראה לו הפשט בפשטות יתירה, מצווה ועושה היינו מי שהקב"ה ציוה לו לעשות מצווה, והוא הולך ומקיים את רצון ד', אין לך דבר גדול מזה מלעשות רצון ד', הקב"ה אמר לשמור שבת, ושומרים את השבת, וזה שאינו מצווה ועושה, עושה דבר יפה שמקיים את המצוות, אבל הקב"ה לא ציווהו ואף אחד לא ביקש ממנו שיעשה כן, ואין לזה חשיבות כמו מי שמקיים בפשטות את מה שהקב"ה אמר לו לעשות.

• ואמר בשם מוהרא"ש, שכאשר הרעק"א היה לומד את הגמרא, היה אומר, שור שנגח את הפרה ונמצא עוברה בצידה, סובר אביי שרצון הקב"ה בזה שיהיו חייבים או פטורים וכו', ודעת רבא היא, שרצון הקב"ה שיהיו פטורים או חייבים וכו'.

• לאחמ"כ דיבר ראש הישיבה על הפסוקים וד' הולך לפניו יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה, ואמר שהפסוקים האלו לא הולכים דווקא על הזמן שהיו בים סוף, אלא על כל אחד מישראל באשר הוא, כאשר הוא מרגיש שהים סוער והשונא רודף, מוטל עליו לדעת שהקב"ה הולך לפניו עם ענני הכבוד ושומר

ושאלו על מה שראש הישיבה אומר שלדבר עם האשה זה עבודת השם, והלא הרבה פעמים היא מדברת שעה ארוכה והיה אפשר ללמוד בזמן זה ולמה יש כאן עבודת השם? וענה, שכך הקב"ה רצה, שנהיה נשואים ונהיה טהורים ונדבר עם האשה, ושאל את השואל, האם כשאתה יושב ומדבר עם חבר שלך שעות ארוכות בבית המדרש, אתה גם תשאל למה לדבר איתו והלא אתה יכול ללמוד בזמן זה, או רק כשמגיע אצל אשתך אתה שואל את הקושיות האלו, עם חברים אתה יכול לדבר שעות, כבר אין לך מה לדבר, ואתה מחפש נושאים מתחת לשולחן, אתה כבר יודע מה פוטיץ אומר ומה טראמפ אומר, ורק כשמגיע לאשתך אתה שואל קושיות כאלו.

שאלו את ראש הישיבה אם יבוא יום ויתקן בין אנשי שלומינו ללכת בשבת עם בעקיטשע בבגדי לבן, כמו שמוהרא"ש תיקן ביבנאל? וענה שלא יעשה כן, ואמר שפעם אחת הגיעו לגור בקריה בני זוג והאשה פחדה שיאמרו לבעלה ללכת בבגדי לבן, וביקשו מראש הישיבה שיחתום להם שלא יאמר כן לעולם, וחתם להם, ואמר ראש הישיבה, היה פעם נוסף שחתמתי להורים, שהיה להם ילד במוסד, ופחדו שיחתנו אותו פחות מגיל שמונה עשרה, והגיעו אלי שאחתום להם שלא אחתן אותו בגיל צעיר, ואמר אולי אתם הייתם אומרים להורים קחו את הילד מהמוסד ותלכו מכאן, אבל אני ראיתי את טובת הילד וחתמתי להם, אבל הסוף היה שהתארס מתחת לגיל שמונה עשרה... ושאל השואל אם ככה, זה אומר שבסוף אנחנו נלבש בגדי לבן? וענה, שמוהרא"ש אמר להדיא שענין זה שייך רק בארץ ישראל ולא בחו"ל ואפשר להיות רגועים.

שאלו את מי יש לקרב? וענה שרבינו אמר לר' נתן שיביא לו סחורה טובה, דהיינו תלמידי חכמים ולמדנים, בנן של קדושים וכן עשירים, ואמר ראש הישיבה: אבל אני מבקש דבר אחד, שאם רואים אחד שלא כך בריא בנפשו שלא יקרבו אותו יותר מדאי... ובנוסף

• חסידי ברסלב האמיתיים [העכטע], ואינו עושה אותם מחמת שמוהרא"ש לא עשה? וענה, שבוודאי יש הרבה דברים כאלו, ועושה רק מה שמוהרא"ש אומר, ושאלו אותו כגון מה? ענה, למשל הייתי רוצה שיאמרו בתשעה באב את כל הקינות... ובליל שבועות את כל תיקון ליל שבועות... אבל מוהרא"ש רצה שיהא דבר השווה לכל נפש ושכל אחד יגיד קינות ושכל אחד יגיד תיקון ליל שבועות, והוסיף שאף היה רוצה שיתפללו ותיקין, אבל מוהרא"ש אמר לו שכשרוצה לקרב אנשים להשי"ת שיהיה ריאלי ופרקטי, ולא יעשה איתם דברים שבשבילים זה לא מציאותי.

• שאלו מה היה השיחה האחרונה עם מוהרא"ש בימיו האחרונים? וענה שאת השיחה הארוכה שהיה לו בביתו של מוהרא"ש למעלה משעתיים אינו יכול לספר, כי עסקו בדברים פרטיים, אבל את השיחה הקצרה שהיה לו עם מוהרא"ש קודם ההסתלקות בבית החולים כבר אמר כמה פעמים ברבים, ואמר שוב חלק מהדברים, שמוהרא"ש אמר לו שרבינו מביא על צדיק גדול [ומקובל בין אנשי שלומינו שהכוונה לבעל יסוד ושורש העבודה] שקודם פטירתו עשה תנועה באצבעות ידיו, ואמר 'עשינו את זה', כלומר עברנו את כל מה שעברנו ונשארנו חזקים באמונה, ומוהרא"ש סיפר זאת, ולקח את שני כפות ידיו ומחה כף, ואמר אני יכול לומר זאת בשני ידי, 'עשינו את זה', אני הולך כעת מהעולם אחרי כל היגיעות והעבודות ונשארנו חזקים, אף על פי שאנשים רבים חולקים עלי לחינם.

• שאלו האם נכון הדבר שהוא קיבל ממוהרא"ש את הפירוש והפיענוח למגילת סתרים של רבינו? וענה ראש הישיבה שאת כל מה שכתוב במגילת סתרים, והם דברים הנוגעים לנו, יכול כל אחד למצוא באשר בנחל, כל מה שכתוב במגילת סתרים שצריך לעשות היום כתוב שם, וכל אחד יכול לראות מה מוטל עליו לעשות, התבודדות ולימוד התורה קדושה וטהרה וכו', ואמר ראש הישיבה, תתחילו להקשות את הקושיות החזקות יותר.

בלילה ואין להם מה לאכול], והתקשר להרב יואל טייטלבוים הגבאי בקרית יואל, ושאלו אם אפשר לעלות אליו לאכול קצת, וכמוכן שאמר שאפשר לבוא, וכשעלו אליו ראו שם תמונה של מוהרא"ש והבחורים שאלו את ראש הישיבה מי זה, ואמר שאינו יודע, אבל הרב יואל התחיל לומר להם מי הוא הצדיק הזה, ומי הוא רבינו, ודיבר איתם בארוכה אודות ברסלב והעצות של הצדיק, ואמר ראש הישיבה אני ישבתי בצד וכססתי אצבעות ולא ידעתי מה לעשות.

שאלו עוד שרואים שפעם הבחורים בישיבה היו סוג אחר של בחורים, והיום הבחורים נראים יותר רציניים, האם יש לראש ישיבה ענין לעבוד היום עם בחורים יותר רציניים מפעם? וענה אצלי כל מי שמגיע לישיבה אני עובד איתו ואני משתדל לעשות את הכי טוב בעבורו, וכל מי שבא ברוך הבא, אני לא בוחר איזה בחורים יבואו ואיזה לא, הדלת פתוחה לכל מי שרוצה לבוא ללמוד.

שאלו על החתונות בבית מדרש והאם אפשר לעשות חתונות באולם בזול? וענה, שבוודאי עיקר המטרה זה לעשות בזול, אבל היות שלאנשים קשה לעשות חתונה זולה, לכן יש ענין גדול בזה שמתאחדים וכולם יחד מחתנים בבית הכנסת, ואף מי שיש לו כסף לחתן באולם יקר, יש ענין גדול לעשות חתונה בבית המדרש, כדי להקל על אלו שאין להם שלא יתביישו, ואמר ששמע לפני תקופה שבתלמוד תורה התחיל להיות כעין פילוג, שיש כאלו הלוקחים מבית התבשיל ויש כאלו שלא לוקחים, ויש כאלו שלוקחים בגדים מהבאזר [מקום שלוקחים בגדים בזול], ויש כאלו שלא לוקחים, ומיד פנה להורים שלא צריכים מבית התבשיל ומהבאזר, וביקש מהם לטובת ילדיהם ולטובת שאר בני הקהילה, שיעברו לבית התבשיל ויקחו משהו, ושיעברו בבאזר ויקחו משם משהו, וכעת החתונות בהיכל הישיבה כי שם הבחורים נמצאים ועוזרים, ואמר שעשה חשבון שאי אפשר לעשות חתונה בזול אם אין בחורים

אמר, מה הכוונה 'לקרב' האם יש למשוך אנשים להתפלל דווקא בהיכל הקודש או לגור בקריה? לא ולא, לקרב הכוונה לקרב להשי"ת, להביא להם את העצות של רבינו במקומם, היכן שהם.

- שאלו עוד באופן שיש אורחים בבית כנסת, האם עדיין לדבר אותם דיבורים שמדברים בכל פעם, כי ראו במכתב שנכתב לפני כשנה לאנשי שלומינו במאנצ'סטר, שידברו כמה שיותר מהיכל הקודש ממוהרא"ש ומראש הישיבה וכך יסתלקו כל הליצים, ולפעמים הדברים מרחקים אנשים שרואים שמדברים יותר מדאי? וענה ראש הישיבה שאי אפשר ליתן בזה כלל, וגם הוא בדרשתו מתפלל בכל פעם שהדברים יהיו לתועלת ויכנסו באזני אנשים, וכשרואה אורחים הוא משנה מדרכו ומדבר באופן אחר, ואמר שגם כשהוא הגיע להיכל הקודש, כמעט שברח משם כמה פעמים כשדיברו כל מיני דיבורים של 'אשרינו' וכו', ולא הבין כלל מה רוצים ממנו, ויש אנשים שניגשים מיד לכל מי שנכנס להיכל הקודש ושואלים 'מתי נהיית מקורב', הם אפילו לא יודעים מה זה המילה הזאת 'מקורב', איזה מין מאכל זה, וכך מרחיקים אנשים בכח מרבינו, ואמר ששם במאנצ'סטר היה ענין מיוחד, כי לא היה בכל האיזור בית כנסת של ברסלב, ולכן הדיבור ממוהרא"ש ומראש הישיבה הרחיק את הליצים מתוך ברסלב שצחקו על מוהרא"ש, ואמר שכן היה בהיכל הקודש בווייליאמסבורג, שהיה שם הרבה ליצים נגד היכל הקודש, וביום שתלו את השלט 'בית הכנסת היכל הקודש' מיד ברחו האנשים על נפשם.

- וסיפר את הוראת מוהרא"ש שהיה לו בעת שפתח את הישיבה, שלא ידבר כלל מרבינו וממוהרא"ש, והבחורים לא ידעו בכלל על מי מדברים, הם רק שמעו כל הזמן מהבעל שם טוב, ויום אחד לקח אותם לקרית יואל, לעלות לציונו של הרה"ק מסאטמאר זי"ע, והגיעו לקראת ערב וכל החנויות היו סגורים [ואמר שזה ממש כמו סדום שאנשים מגיעים

כלל בנישואי הילדים, אני רק יכול לומר מה אני הבנתי ממוהרא"ש.

• שאלו אותו האם חשב אי פעם ללכת ממוהרא"ש? ואמר שבתחילת ההתקרבות בוודאי היה לו בלבולים בזה, כי גדולים וצדיקים וקדושים אמרו לו שאין זה הדרך, ואמר שאנשים היו שואלים אותו 'למה עזבת את הסבא הגדול וחיפשת לך צדיק אחר את מוהרא"ש', ואמר שיש לענות על זה בשני חלקים, קודם כל לא עזבת את סבי הגדול, שימשתי אותו רבות בשנים ונשארתי דבוק אליו עד יומו האחרון, והטעם שחיפשתי את מוהרא"ש, כי רציתי צדיק שיסייע לי ויעזור לנשמת.

• שאלו אותו האם חשב אי פעם לעזוב את כל הקהילה וכו'? וענה שבוודאי שכן, והרבה פעמים חושב לעצמו הלוואי והיה יכול לשבת בפנינה שקטה בבית הכנסת ללמוד תורה, ולא להיות עסוק בצרכי הרבים וליתן שיעורים, אבל חייבים להתחזק ולאגור כוחות שוב ושוב כדי לחזק את נשמות ישראל.

• שאלו את ראש הישיבה האם לכתוב לו כשמרגישים שאחד מהנהלה פגע בו או עשה לו איזה עוולה, או שעדיף לבלוע ולשתוק? וענה שבוודאי יש לומר ולכתוב, וזה מה שעושה כל הזמן להשכיח שלום בין אנשי שלומינו.

• שאלו אותו למה אינו מדבר מסמים שיש לאחרונה אצל המטפלים שאומרים שזה סם שרק מרפא את הנפש וכו'? וענה שבוודאי מדבר מזה לבחורים, ולאחרונה דיבר כמה פעמים ואף ראה בחור אחד שנכנס לישיבה והתחיל להתפלל בהתלהבות והבין שהוא תחת השפעת סמים והוציאו מהישיבה, ואכן צריך לדבר עם אלו שעושים את החיזוק היומי שיוציאו את הקטעים האלו ויפרסמו לכלל הציבור, להיזהר ולהישמר לא להכניס שום דבר הקשור לסמים, לא קלים ולא קשים, לא לרפואה ולא לרוחניות ולא לשום תירוץ אחר.

העוזרים ומסייעים, ומקווה שכשאר הישיבה תעבור לקריה, יבנו שם אולם יפה מאוד ויוכלו לעשות שם את החתונות בחינם, כי אז הבחורים שם יסייעו בהכל.

• שאלו מה הטעם שלא משקיעים בבתי החינוך בלימוד האנגלית כמו שמשקיעים במוסדות אחרים לכה"פ שעתיים ביום? וענה שאין להורים מה לדאוג שהילדים לא ידעו, כי אם יתנו לילד בן עשר טלפון, יראו פתאום איך שהוא מסתדר וכותב הודעות באנגלית, ולכן כמה שפחות להשקיע בדברים שאין להם חשיבות...

• אחד שאל את ראש הישיבה, אם יפנה לראש ישיבה אחד מהאדמורי"ם הגדולים וישאל אותו עצה טובה איך לעשות במוסדותיו דבר שיועיל לתלמידיו מה יהא העצה שיקבל? וענה לו ראש הישיבה קודם כל תוציא מראשך שכולם אדמורי"ם גדולים עם קהילות גדולות ורק אתה מהקהילה הקטנה, ותכניס לראש שלך, שהיכל הקודש זה המוסד הגדול ביותר, ולשאלתך הדבר תלוי באיזה עצה מדובר, ובוודאי שנסיע ונייעץ לכל אחד, ומנה ראש הישיבה שני אדמורי"ם גדולים מאוד שביקשו לאחרונה שיסייעו להם בדברים שביקשו עצה וסיוע, ובקרוב ישמעו על אחד מהם.

• שאלו אותו מאיזה גיל צעיר כבר יכולים לחתן את הילדים? וענה שהדבר לא פשוט כלל, והוא מעולם לא אומר להורים אימתי לחתן את הצאצאים, ובטח שהוא לא יהא זה שיאמר לא לחתן כשרוצים לחתן בצעירות, ולאחרונה באו כמה הורים וממש בכו שרוצים לחתן את ילדיהם מאוד צעיר, ואמר להם, אני לא אומר לכם מה לעשות, אבל אני יכול לומר לכם מה ששמעתי ממוהרא"ש, שרק כשמשיח יבוא יחתנו את הילדים בצעירות כל כך, אבל כל עוד שמשיח לא בא, הבנתי מדבריו שאין לחתן כל כך צעיר, ואמר ראש הישיבה הדבר הזה קשה לי ביותר, כי ההורים טוענים טענות נכונות ורוצים לשמור על ילדיהם, ואני לא יכול להיות זה שיעצור אותם, ואני לא מתערב

איך יכול להיות שאני פותח אשר בנחל, ואחרי כמה שורות אני כולי מתלהב ועושה תשובה ומתקרב לד', ומתחזק שוב ללמוד ולהתפלל, ויהודי אחר יושב לידי ואומר לי מה אתה רוצה, כתוב כאן דברים יפים, האם לא ראית את זה בנועם אלימלך? ואמר ראש הישיבה אני לא מדבר ח"ו מליצים, אני מדבר מיראים ושלמים שאני לא מבין למה הם לא נדלקים מהמילים שיש באשר בנחל.

שאלו את ראש הישיבה האם כששולחים שאלה ולא מקבלים תשובה, לשלוח שוב ושוב עד כמה פעמים? וענה שאי אפשר ליתן כלל בזה, אבל הרבה פעמים לא יכול להספיק לקרוא את כל המכתבים, אם לא נכנס למשרדו יומיים, והצטבר שם שבע מאות מכתבים אין לו שום דרך לקראם, אבל יש לנסות לשלוח שוב.

שאלו אותו מה דעתו על אלו שרוצים להיות טבעוני ולא אוכלים כל מיני דברים? וענה שקיבל ממוהרא"ש שבשום דבר אסור להיות קיצוני, אפשר לכבד כל דעה וכל אופציה, אבל אסור ללכת בקיצוניות בשום דעה ושיטה.

שאלו אותו מה דעתו על עולם הטיפול, האם אין שום אפשרות שאדם יתרפא על ידי טיפול? וענה שקודם יש לחלק בין טיפול פיזי ונפשי, כי זה ברור שטיפול פיזי והתעמלות ופיזיותרפיה אלו דברים מבורכים שהחולים צריכים ללכת לזה ולטפל בעצמם, אבל יש את עולם הטיפול הנפשי, ולפעמים יכול להיות שיש איזה חכם שנותן עצה טובה, ושומעים את העצה ומקיימים, ויכול להיות שזה מאוד יעזור, אבל אלו שהולכים לטיפול ארוך של בה"ב, כל שני וחמישי, חדשים ארוכים, אין שום ספק שהכל שקר גמור, ושום דבר לא יכול לסייע, והכל זיוף אחד גדול, ובפרט כשרואים בחוש שדבריהם נגד דברי חז"ל ונגד התורה, ויש לברוח מהם כמו מאש.

שאלו אותו על ענין אסיפת הנשים לדרשה, למה נתמעט לאחרונה בשאר הערים מלבד קרית ברסלב? וענה שבשנים הראשונות

• שאלו למה לאחרונה שומעים מהבחורים שראש הישיבה גוער הרבה פחות בבחורים מאי פעם? וענה שהוא שומר על זכות השתיקה ועוד חזון למועד, אולי בנסיעה יענה על זה.

• שאלו מה אפשר לעשות על גזירת החינוך? וענה שרק תפילה יכול להציל את המצב.

• שאלו את ראש הישיבה מה דעתו על הכנס שהולך להתקיים בשבוע הקרוב במלון זה, שיש להורים לקבל את הילדים כמו שהן ואף אם ירדו לגמרי מהדרך יש לקבלם? וענה שאין שום ספק שאסור להורים לנתק קשר עם בנם, ולא משנה באיזה מצב הוא נמצא, וחובת ההורים לקבל את ילדיהם, אבל מה שהם אומרים שיתנו לילד להיכנס לבית ההורים איך שרוצה, הוא נגד התורה, ואסור להורים לעשות כן, כי כמו שההורים צריכים לקבל את הילד, כן צריך הילד לקבל את הוריו, והם צריכים להציב גבול לילד, אין דבר כזה שילד יבוא לשולחן שבת עם ערלית ח"ו, או שישב בשולחן שבת עם טלפון, הרי זה בית של קדושה, בית שיש שם עוד ילדים אחרים, והדעות של הארגונים האלו, הם דעות של ליברליים, שהכל מותר אצלם, אין להם שום גבול ושום קו, ושאל ראש הישיבה מי הרב שלהם? האם יש להם בכלל רב שהתיר זאת? אסור לעשות שום דבר נגד התורה. והוסיף עוד, הרי כל המטרה זה לקרב שוב את הילד לעבודת השם, ולכן יש לאהבו ולקבלו, אבל איך יוכל הילד לחזור אם יאפשרו לעשות ככל העולה על רוחו ולא יעירו לו כלום, אם יראה שיכול להתנהג בבית הוריו כגוי גמור, למה ירצה כלל לחזור ליהדות, חייבים לומר לו מה מותר ומה אסור.

• שאלו את ראש הישיבה למה יכול להיות שני אברכים שומעים שיעור מראש הישיבה, ואחד מתלהב ליבו לעבודת ד' ומיד מתקרב, והשני לא מבין מה רוצים ממנו? וענה ראש הישיבה, זה 'השאלה' בה' הידועה, שאני שואל את עצמי כל כיום כבר עשרים שנה,

יש להם עוד שאלות לשאול, או שדברים מאתמול לא התברר להם כראוי ורוצים שיחדד, ודיברו על אודות הנישואין בזול, ואמר שהראו לו פרסומת, מהמסעדה של חנות בשר, שעושים וואך נאכט בזול, ב1500 דולר מביאים את כל מה שצריך לוואך נאכט, ואמר שקודם כל בהיכל הקודש זה לא עולה כמעט כלום, מניחים כמה דברים על השולחן וזהו, אבל הדגיש שאסור להיות קיצוני, ולא להניח כלום, כי כשעושים שמחה יש לכבד את המעמד ולהביא דברים, אבל לא דברים יקרים, והוסיף עוד שלא יכול להיות שזה ישאר בסכום זה, כי המסעדה תגיד שבעוד סכום קטן אפשר להוסיף עוד משהו קטן שישפר את הכל, ובעוד סכום ממש קטן אפשר להוסיף עוד משהו מאוד חשוב וכו', ובסוף מגיעים לאלפי דולרים.

ואמר שכשאשר הזמינו את המלון, סיכמו שיבקשו מחיר לחדר 850 דולר, אף שבכל פעם הם מבקשים אלפיים דולר לכל הפחות, אבל במלון חשבו שיוכלו להוציא את הכסף בצורה אחרת, וכל הזמן ניסו לשכנע, שכדאי להוסיף עוד משהו קטן בסכום קטן ועוד משהו קטן, והם ממש התפעלו מהעקשנות כשראו שלא רוצים להוסיף כלום, אבל ממש כלום, ונשאר במחיר שסיכמו.

וסיפר שבעת נישואי בנו, היה שבע ברכות בבית מחותנו, המנהל ר' אברהם משה, ואחרי שהגיע דרך ארוכה מהעיר, אמר המחותן ליטול ידיים, ואחר שנטלו ידיים הוציא המחותן חלה קפואה מהפריזר, ואמר שזה גלידת חלה, והתחיל לחתוך ולחלק, ואמר ראש הישיבה שאינו יודע אם היה נוטל ידיו אם היה יודע שהחלה קפואה, אבל נהנה מהפשטות איך שחיים בקרית ברסלב, אם יש חלה קפואה, עושים מזה גלידת חלה וכולם מרוצים ומחייכים.

שאלו האם נכון הדבר שמוהרא"ש אמר שרואה על האברכים שקיבלו הדרכה מראש הישיבה, וענה שנכון הדבר, שמוהרא"ש

הרבנית אשת מוהרא"ש היתה מגיעה לאסיפות האלו, והאסיפות התקיימו פעם בחודש, וזה בדיוק מה שצריך להיות אצל נשים, כי הנשים בכל הערים יוצאים בין כה מביתם, לקניות וכו', וכשכבר נמצאים בבית, קשה להוציא אותם ולהשאיר את הילדים וכו', אבל בקרית ברסלב שאין איפה לצאת, יש שיעור כל שבוע, כדי שיהא לנשים הזדמנות לצאת ולפגוש חברות ולדבר עם אחרות.

• שאלו אותו מה הכוונה להיות מקורב לצדיק, האם להיות במקום שהצדיק שם או לדבר מדבריו? וענה שמקורב לצדיק הכוונה שמגיעים למקום ששם מדברים דיבורי הצדיק, ועוסקים בדברי הצדיק, ושם הצדיק נמצא, ומי שנמצא שם ומדבר דבריו ומקיים את רצונו, הרי הוא מקורב לצדיק.

• שאלו איך אפשר להכיר טובה לראש הישיבה על מה שעושה כה רבות למען כולנו? וענה שיש לספר זאת להקב"ה, ויש להתפלל עליו שיהא לו כח להמשיך.

• השבת אחים הסתיים בשעה 12:30, והכריז ראש הישיבה מחר בבוקר בשעה 7:30 נלמד קצת זוהר וקצת סידור, וראה שהציבור קצת נרתע מהשעה, אמר שמוכן להתחיל בשעה 7:45 שיוכלו לישון יותר...

שבת בבוקר

• בשבת בבוקר רצה ראש הישיבה ללמוד זוהר, ואמר לתלמידים שישבו שם, עוד מעט יגידו שאני מקובל ונותן שיעורים בזוהר, אני רוצה שתדעו, שאני לא נותן שיעורים בספר הזוהר הקדוש, אני רק לומד את זה חברותא עם בני כבר כמה שנים, והצטרפו לכך עוד אברכים ועוד אברכים, אבל אני לומד בחברותא, ועכשיו שאני רואה שבני עוד לא הגיע לכאן, נדלג על הזוהר, ונלמד סידור עת רצון, ויש בקטע שאני רוצה ללמד היום, כמה קטעים מהזוהר הקדוש.

• טרם שהתחיל ללמד, שאל את האברכים אם

את הס"ת.

ואמר שיכול להיות שהיום זה כבר שונה, וכל אחד יכול לעשות בווייליאמסבורג, אבל בקרית יואל לא כדאי להוציא עיניים של אנשים אחרים, כי העיר נבנית על ידי קהילת סאטמאר ויש לכבדם ביותר.

ראש הישיבה הפליא את קהילת היכל הקודש, ואמר שבשונה מכל קהילה שיש שם אנשים טובים יותר ואנשים חלשים יותר שרחוקים מהיהדות, בקהילת היכל הקודש אין כלל חלשים, כולם כאחד לומדים ומדברים אל ד' ואוהבים את התורה והמצוות, ואמר שבלי שבת העבר כשיצא מבית הכנסת בהאשקי ראה כמה אברכים שלא יצאו עם רעז'וולקע, אלא עם מעיל ג'קט קצר של חול, והביט מי אלו האברכים, וחשב לעצמם, הרי כך נראים החלשים בכל קהילה, ואילו כאן לא עושים עסק מלבוש חיצוני, והאברכים האלו לומדים כל יום דף גמרא, יהיה מה שיהיה, ומתפללים בכל יום ג' תפילות, אשרינו.

ראש הישיבה התחיל ללמד בסידור עת רצון את הקטע על שירת הים, כמה שיש לשיר בשמחה עילאה, והניגונים של פסוקי דזמרא מבררים את הטוב מהרע, וביאר ראש הישיבה שהכוונה שכשמודים ומשבחים להקב"ה רואים רק את הטוב ולא את הרע, וכל הרע נעלם כלא היה, ואמר שזוכר כשהיה בחור ונסע עם זקיניו למירון כדי לשמשו, וזקיניו כבר עלה למערה בחצות הלילה, והוא הסתובב שם וראה את אחינו הספרדים אומרים את השירה בניגון ובריקוד מסביב לבימה, ותמה בעצמו למה אין אנו עושים כן.

ואמר שהטעם שרוב שירי אחינו הספרדים מלאים בשמחה, ואילו רוב שירי אחינו האשכנזים מלאים בשירי עצב וגעגועים, כי אחינו הספרדים לא עברו כל הגלויות, עברו גלות אחת אחרי החורבן, ואח"כ כאלפיים שנה היו באותו מקום, ואילו בני אשכנז עברו כל מאה שנה גלות אחרת, עם מכות ורדיפות והריגות ולכן השירים שלהם בנוסח אחר,

אמר לו שבלי שיש כאשר הוא רואה את האברכים הוא רואה מי קיבל הדרכה נכונה ממנו ומי קיבל במקום אחר ומוחו אינו מסודר כל כך.

אח"כ דיבר מענין הכנסת ס"ת שתתקיים במוצ"ש, ואמר שמאוד מאוד מתאים ענין זה להילולת מוהרא"ש, כי זה מה שמוהרא"ש החדיר בנו כל הזמן, ללמוד עוד ועוד כדי להיות ס"ת בעת שיובילו אותנו למקום האחרון, ולא להיות סתם חתיכת בשר שסוחבים...

ודיבר על זה שאנו עושים את ההכנסת ס"ת בצנעא ולא ברחובה של עיר, ואמר שכאן במלון אמר לשבתי, שיבדוק את התקציב שיש לו, אבל כאן אין שום חשש לעשות בקול רעש גדול, כי לא יקרה כלום אם העצים מסביב יראו שיש לברסלב קהילה יפה וכו', וכן אם היו עושים את ההכנסת ס"ת בקריה, אין שום מניעה לעצור את הרחובות, ולהפריע לאנשי שלומינו לנסוע... ואמר שאדרבה הוא חיפש הזדמנות לעשות בקריה, אבל לא מצא זמן מתאים לזה, כי רצה שהילדים ירקדו ברחובות לקראת התורה ולהכניס בהם אהבה וכבוד לתורה הקדושה, וסיפר את מה שהיה בקרית יואל אחרי שהכניסו שם ס"ת בקול רעש גדול, כמה עגמת נפש עברו מזה, ואמר שמוהרא"ש אמר לו שהכל קרה כי עשו פרסום גדול בהכנסת ס"ת, ואמר שהוא מתחרט על שעשה כן, ובווייליאמסבורג ביקש מוהרא"ש שיעשו בצנעא בבית המדרש, ולא ברחובה של עיר.

וראש הישיבה הביא את דברי חז"ל על ההבדל בין הלוחות, שהלוחות הראשונות היו בקול רעש גדול, בקולות וברקים, ולכן נשברו בסוף, אבל הלוחות השניות שהביאו בצנעא נשארו לעולם, וסיפר שפעם אחת הביא ס"ת לווייליאמסבורג, ושאל את מוהרא"ש איך לעשות את ההכנסת ס"ת, ואמר לו שירקוד בעצמו לבדו בבית הכנסת, וכן עשה, והיה שם עוד שני אברכים, ורקדו ג' אנשים והכניסו

שיתפללו עליו שישכח...

ואמר ראש הישיבה שאת המגילה יכול כל אחד להשיג, אבל את פירוש המגילה ופענוח ראשי התיבות, העבירו רק לאחד בכל דור ודור, ואמר שיש היום הרבה חוקרים ודוקטורים שישבו על זה וניסו לפענח, וחלק מהדברים נכונים, כשאומרים שכתוב במגילת סתרים שיש לדבר אל ד', הדבר נכון מאוד.

בתוך הדברים אמר ראש הישיבה שאף שכבר נתן שיעור מוקלט על כל הש"ס, מכל מקום הוא חוזר כעת שוב בשיעורים על הכל, שיוכלו לראות את השיעורים, כי יש תלמיד אחד שהוא כבד שמיעה ואינו יכול לשמוע רק לראות, ובעבורו הוא נותן את השיעור, וכך זוכים אף אחרים לשיעור כפול.

לאחמ"כ התפללו שחרית, לפסוקי דזמרא שלח ראש הישיבה את המלמד ר' דוד פוקס שיגש לעמוד, ובעת שירת הים, שמעו את קולו של ראש הישיבה אומר כל פסוק ופסוק בקול רם ובנעימות ובשמחה, ולאחמ"כ ניגש ראש הישיבה לשחרית, וקרא בתורה, ועלה לרביעי לשירת הים, ומוסף ניגש ר' יואל לעווי.

סיפורי מעשיות

לאחר התפילה ירדו למטה להיכל הבאטע, לקידושא רבא לכבוד יומא דהילולא ולסיפורי מעשיות, ושם המשיך ראש הישיבה לספר מעשה ג' מהחגיגה, איך שנגע במרגלית וזה הוליך אותו למקום שהיום והלילה נפגשים, ואמר שהיום הכוונה לכל המצב שמאיר, לזמן הגאולה והישועה, והלילה הוא זמן החושך והגלות, והאדם שיש לו שמחה ואמונה זוכה להיות במקום שהלילה והיום נפגשים, כי הכל שווה לו, ואף אם יש זמנים של לילה וחשכות הוא בשמחה ומאמין שהכל לטובה.

ובהמשך הסיפור אמרה הלבנה לשמש, מה יש לך לדאוג דאגת אחרים, והרחיב ראש הישיבה שאדם צריך לקבל את הכל בטוב

ואמר ראש הישיבה שלעולם את נשמת כל חי' היינו צריכים לומר בריקודין ובשירים ובשמחה רבה, אבל היות שהורינו עברו מה שעברו בכל הדורות, לכן אומרים זאת בבכיות עצומות.

כשלימד ראש הישיבה בסידור, את דברי הזוה"ק שבעת שירת הים מתעטרין כנסת ישראל בכתר שעתיד להתעטר מלך המשיח, אמר ראש הישיבה שבמגילת סתרים מבואר, שכשמשיח יבוא, יהיו כולם בשמחה, ולכן שירת הים בשמחה מביא כתר של משיח, ואמר, רציתם לדעת מה כתוב במגילת סתרים, אגלה לכם, כתוב שיש להיות בשמחה.

וסיפר בהרחבה את כל ההשתלשלות של מגילת סתרים, איך שרבינו ישב בעגלה ולידו חתנו ר' יוסקא וממולו ישבו שני התלמידים הגדולים ר' נתן ור' נפתלי, ורבינו סיפר בדיוק כל מה שיארע עד ביאת המשיח וכל מה שיהיה בעת ביאת המשיח, ואמר את הכל בפרוטרוט, את גזירת הקונטניסטין, ואת מלחמת העולם הראשונה והשניה וכו', ואמר ראש הישיבה שבמגילת סתרים גם כתוב בדיוק רב מה שקרה בשמחת תורה האחרון, ואחר זמן רצה ר' נתן לחזור עם ר' יוסקא על אחד הדברים וראה שאינו יודע שום דבר, וכן הבין ר' נפתלי, והבינו שרבינו לא רצה שידע מזה שום בריה, ור' נתן ור' נפתלי כתבו את כל דברי רבינו בראשי תיבות, ור' נתן ביאר את הדברים הגנוזים לתלמידו ר' נחמן מטולטשין, ור' נחמן העביר לבנו ר' אברהם ב"ר נחמן, ור' אברהם התרגש פעם אחת כשאחד הנגידיים תרם את בית הכנסת באומן, וגילה לו את פענוח הכתב, ולאחר זמן התחרט על כך והתפלל שהנגיד ישכח הכל, ופגשו לאחר זמן ודיבר איתו מזה, וראה שבאמת שכח ואינו יודע על מה מדברים, ור' אברהם העביר זאת לתלמידו ר' לוי יצחק, ור' לוי יצחק העביר את הכל למוהרא"ש, ולאחר זמן כשהיה המחלוקת נגד מוהרא"ש, ור' לוי יצחק פגש את מוהרא"ש והתחיל לדבר איתו מזה, אמר מוהרא"ש ששכח הכל, כי לא רצה

שיוצאת מתוך תמימות ופשיטות, וסיפר להם מה שהיה אצל רבינו בשנתו האחרונה, בעת שירק דם, כשלא הרגיש טוב, וביקש מנכדו הילד הקטן, שרוליק, שיתפלל עליו, ואמר הילד לרבינו, סבא מה תיתן לי בתמורה, ונתן לו רבינו את שעונו הזהב, וקיבל הילד את השעון ואמר: גאט גאט לאז זידי זיין געזונט [רבש"ע תשאיר את סבא בריא], והאנשים מסביב צחקו, ואמר רבינו שזה לא צחוק, כי תפילה מתוך תמימות ופשטות מעלתה גדולה ביותר.

בסעודה שלישית דיבר ראש הישיבה מהחשיבות של כל דבר קטן שעושים בדור זה, שהאריז"ל גילה את התעניות והתיקונים לכל הפגמים, וכעת אין לנו את הכוחות לכל התעניות האלו, אבל ידוע מה שאמר האריז"ל לתלמידו הר"ח ויטאל "שעתה בדורות האלו, כשמתגבר האדם בתנועה קלה לשוב לה' יתברך, הוא יקר אצל ה' יתברך הרבה יותר מעבודות גדולות של דורות הראשונים" [שער הגלגולים הקדמה לח, אות ע'], ואמר ראש הישיבה שהן הן דברי רבינו שאמר, שיבוא יום שאיש פשוט יהא חידוש כמו הבעל שם טוב, ומוהרא"ש אמר שזה הולך על הדור שלנו.

לאחמ"כ דיבר ראש הישיבה מענין האמונה, מדברי חז"ל כדאי הוא האמונה שיקרע להם הים בזכותה, ואמר שאף אם עבר עליך מה שעבר עליך, ואף אם אתה מרגיש שרבינו היה זורק אותך מהשולחן, ומוהרא"ש היה אומר עליך שאתה מבזה את היכל הקודש, בכל זאת אסור לך לאבד את האמונה, ותישאר בבטחון בהקב"ה, וזכות האמונה תשפיע עליך לטובה ויהיה לך נסים כמו בקריעת ים סוף.

ואמר שהוא מסתכל על כל היושבים כאן, ורואה שכל אחד ואחד צריך לנס של קריעת ים סוף, כל אחד בעניינו, ורק האמונה תביא לכל אחד את הישועה, ואמר שהעצה להגיע לאמונה הוא על ידי הדיבור מאמונה, לדבר כל הזמן, שהכל הוא מהשי"ת והוא מנהיג

ובנעימות ולא לדאוג דאגת אחרים, והרחיב מאוד בענין שלום בית, ואמר שיכול להיות שאתמול כששאלו אותו על החשיבות לדבר עם האשה, אולי ענה במהירות ובקצרה כי לא רצה שישארו עם שאלה ללא תשובה, וכעת הוא רוצה להרחיב, כמה הדבר חשוב לטהרת המחשבה, וכמה מוהרא"ש השקיע בנו לטהר את מחשבותינו ולהנחיל לנו שלום בית, ואמר שמוהרא"ש אמר לו, שכשהיה אברך צעיר, לא היה לו את מוהרא"ש ולא היה לו את אשר בנחל, וכששאלו באה לדבר איתו בשעה שהיה באמצע הלימוד, הראה לה שהוא לומד, ורק לאחר שנים התברר לו שיש לסגור את הגמרא ולדבר איתה ולהקשיב לה, ואמר שהוא מתחרט על כך כל ימיו, למה בהתחלה לא היה לו את השכל הזה, ואמר ראש הישיבה, שמוהרא"ש כבר היה אחרי גילוי אליהו ודיבורים עם נשמות ומלאכים כשהתחתן, ואעפ"כ הבין לאחר זמן שיש חשיבות גדולה יותר, לעזוב את הכל, ולדבר עם האשה ולהקשיב לכל לבטיה, ואמר אתם רוצים כל הזמן לשמוע מהמגילת סתרים, זה המגילת סתרים של מוהרא"ש, לדבר עם האשה.

והדגיש ראש הישיבה שאסור ח"ו להיות בבית אדיש, ולא לבקש כלום ולא להביע דעה, ובוודאי כשהאשה שואלת את דעתך, תגיד מה הדעה שלך ומה אתה חושב, אבל ברגע שהיא מתעקשת שהיא רוצה משהו אחר, תתכופף ותסכים, ותישאר שמח, שהשכינה תמשיך לשרות בבית, ולעולם אל תתווכח איתה.

שבת אחת"צ

לאחמ"כ התקיים סעודת שבת באולם הסעודות, ואח"כ הכריז ראש הישיבה שבשעה 4:30 יהיה חברת תהלים, ובשעה 5:00 תתקיים תפילת מנחה, ראש הישיבה דיבר לילדים בחברת תהלים, ובתוך הדברים שיבח את המעלה הגדולה בתפילתם, תפילה

העולם ועושה הכל לטובה.

- ואמר שכעת ביומא דהילולא רבה של מוהרא"ש זה הזמן לקבל על עצמינו לקיים את דבריו, ובעיקר לקיים את העצה של תפילה והתבודדות, ואמר שאברכים אומרים

לו שיותר קל להם לסיים את הש"ס מאשר להתבודד, אבל יש לנו לזכור, שאנחנו כאן לזמן מוגבל, ועוד מעט כולנו הולכים מכאן, ואם לא נתבודד, לא יהא לנו מה לקחת איתנו. לאחר מעריב התקיים ההכנסת ספר תורה.
